

S&D

Europos Parlamento
socialistų & demokratų
pažangiojo aljanso frakcija

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ: „Trupiniai nuo kylančios ekonomikos stalo – dar ne pyragai“

Europa kreipiama žingsniuoti socialiniu, žmonėms saugesniu ir teisingesniu keliu. Taip apie Europos Parlamento darbą teigia jo narė Vilija BLINKEVIČIŪTĖ, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pirmininkė, socialdemokratė.

Rimantas KAZLAUSKAS

Vilija Blinkevičiūtė: „Ne senjorai turi gelbėti darbo rinką, o darbo rinka ir valstybė – padėti senjorams“.

– Iš Lietuvos valdančiųjų pasigirsta, kad senjorus reikia motyvuoti likti darbo rinkoje.

– O aš teigiū, kad kas jau kas, bet mūsų senjorai yra „motyvuoti“ iki kaklų: Lietuvoje pensijos – vienos iš mažiausių ES, papildomos pajamos senjorams labai reikalingos.

Skamba darbdavių balsai, kad trūksta darbo jėgos, todėl Vyriausybė ir parengė strategiją, kurioje numatyta skatinti pensinio amžiaus sulaukusius žmones likti darbo rinkoje.

Europos Parlamentas ne kartą teikė siūlymus, kaip padaryti darbo rinką labiau „draugišką“ mūsų sparčiai senėjančiai visuomenei. Būtina skatinti darbdavius priimti ir išlaikyti darbo rinkoje vyresnio amžiaus darbuotojus suteikiant jiems daugiau lengvatų ir galimybių. Tai ir laisvadieniai, papildomos atostogos, sveikatos priežiūra, lankstus darbo grafikas, galimybės mokytis, keisti profesiją, pritaikyti jiems darbo vietas. Ne mažiau svarbi ir vyresnio amžiaus žmonėms palanki darbo rinkos, socialinių paslaugų, sveikatos apsaugos, profesinės reabilitacijos politika.

Todėl ne senjorai turi gelbėti darbo rinką, o darbo rinka ir valstybė – padėti senjorams, sudaryti sąlygas pensinio amžiaus žmonėms (kurie gali bei nori) dar kelerius metus padirbėti ir prie pensijos prisidurti išgyvenimui reikalingų eurų.

Esu tikra, kad „Sodros“ mokesčio mažinimas dirbantiems senjorams būtų didelė paskata dirbti, o darbdaviams – įdarbinti senjorus.

Spalio 1-ąją minėsime Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną. Šios dienos proga noriu padėkoti senjorams už gyvenimišką patirtį ir žinias, kurias perduodate jaunesniajai kartai. Iš visos širdies linkiu sveikatos, gerų kaimynų, artimųjų meilės ir dėkingumo.

– Ponia Vilija, sutinkate, kad auganti nelygybė, nepriteklus yra tiksinti bomba po kiekvienos valstybės ir visos Europos Bendrijos pamatais?

– Taip. Vienareikšmiškai. Bet pirmiausia kasdienis gyvenimas žeminančiame skurde – kiekvieno žmogaus asmeninė tragedija.

Europos Parlamente šiuo metu svarstomi teisės aktai, kurie jau netolimoje ateityje padėtų šių tragedijų išvengti. Akivaizdu, kad Europa kreipiama žingsniuoti socialiniu, žmonėms saugesniu ir teisingesniu keliu. Nors vyksta diskusijos, bet svarbiausiais klausimais sutariama: būtina stiprinti socialinę Europą.

Labai svarbu, kad pačios Bendrijos valstybės norėtų situaciją keisti. Ir keisti ne kosmetiškai, bet įvykdyti kapitalinį socialinės srities remontą. Lietuvoje – taip pat.

Todėl manau, kad ir Lietuvoje būtinas visų politinių jėgų susitarimas dėl socialinės srities stiprinimo ir didesnių lėšų jai. Lietuva vis dar viena iš mažiausiai lėšų socialinei sričiai skiriančių valstybių visoje ES.

Šiomet Europos Komisija pripažino, kad Lietuvos pensijų sistema nepajėgia apsaugoti žmonių nuo skurdo ir socialinės atskirties. Norėtuši, kad mūsų politikai ne tik išgirstų šį vertinimą ir rekomendacijas, tačiau ir imtųsi priemonių joms įgyvendinti.

Pensijų, kitų pajamų didinimas keliais ar keliolika eurų (kai kam gal ir keliasdešimt) problemų neišsprendžia. Geriausia atveju leidžia išlikti tokia pačia apgailėtina pragyvenimo lygyje.

Trupiniai nuo kylančios ekonomikos stalo – dar ne pyragai. Todėl politikams, besigiriantiems didžiule pažanga pensijų ir visos socialinės apsaugos srityje, pats baisiausias klausimas: kaip tu išgyveni, žmogau, už 1 ar 2 eurus per dieną? Taip gyvenančių žmonių Lietuvoje – šimtai tūkstančių.

– Kokius sprendimus siūlo Europos Parlamentas?

– Ir Lietuvoje, ir visoje ES moterims už tą patį darbą vis dar mokamas mažesnis atlyginimas. Tai reiškia, kad moterys dažniau patiria skurdą dirbdamos, gauna ir gaus mažesnes pensijas. Šis atotrūkis dar skaudesnis, kai įvertini, jog senatvėje dauguma našlių – moterys. O vienoms išgyventi – dar sunkiau.

Europos Parlamentas savo rezoliucijoje ragina valstybes mažinti vyrų ir moterų atlyginimų bei pensijų atotrūkį. Ar Lietuvos valdžia įsiklauso į šį raginimą? Taip pat jau svarstomi dokumentai, kuriais bus siekiama užtikrinti, kad kiekvienas žmogus gautų tinkamo dydžio minimalias pajamas. Tokias, kurios, nepriklausomai nuo žmogaus amžiaus, užtikrintų orų gyvenimą.

Europos Parlamente svarstoma ir direktyva dėl geresnio darbo, asmeninio ir šeimos gyvenimo suderinimo. Šis valstybėms privalomas dokumentas bus ypatingai svarbus moterims, kurios augina vaikus, prižiūri sergančius ar senyvus žmones.

VIDUTINIS DARBO UŽMOKESTIS RAJONE

Kaip praneša Lietuvos statistikos departamentas, Pakruojo rajono gyventojų vidutinė alga, neatskaičius mokesčių, už antrąjį šių metų ketvirtį buvo 756,2 euro (be individualių įmonių). Atskaičius mokesčius, „į rankas“ gaunama maždaug 200 eurų mažiau.

Didžiausią – 1035 eurų – atlyginimą gavo Vilniaus apskrities įmonių, įstaigų, organizacijų darbuotojai. Mažiausiai uždirbo Zarasų, Šalčininkų, Radviliškio, Lazdijų rajonų žmonės – apie 650 – 670 eurų.

Štai kai kurių mūsų rajono įstaigų, bendrovių atlygiai (neatskaičius mokesčių): UAB „Pakruojo komunalininkas“ – 613, Balsių pagrindinė mokykla – 651, Pakruojo ligoninė – 661, rajono savivaldybė – 886, AB „Klovainių skalda“ – 2078, AB „Dolomitas“ – 1556 eurų.

Vidutinį darbo užmokestį statistikos departamentas paskaičiavo be individualių įmonių. Jų darbuotojai dažniausiai gauna tik minimumą. Tad, sudėjus į uždarbius, mūsų rajono vidutinė alga būtų kur kas mažesnė.

Irena SKURAUSKIENĖ

Šachmatų ir šaškių entuziastų pasiekimai

Kupiškyje savaitgalį vyko tarptautinis šachmatų ir šaškių turnyras šio krašto garbės piliečio Virgijiaus Alekno taurei laimėti. Į turnyrą susirinko apie 100 šio sporto entuziastų iš įvairių Lietuvos miestų ir kaimyninės Latvijos.

Progos išbandyti jėgas nepraleido ir pakruojiečiai. Šachmatininkų grupėje šauniai pasirodė Vladimir Averjanov, Rihardas Savickas, Rimantas Jankauskas. Šaškininkų – Robertas Kurauskas, Jonas Juozaitis, Rytis Auksutis. Šaškių grupėje Aldona Juozaitienė užėmė 3-ią vietą tarp dailiosios lyties atstovių!

Simona LIPSKYTĖ

HOLOKAUSTO ATMINTIS: GYVENTI SU TIESA!

PIRMADIENĮ MORKAKALNYJE HOLOKAUSTĄ PAKRUOJYJE IR LIETUVOJE PRISIMINĖ GRUPĖ „ŽEMYNOS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS AŠTUNTOKŲ, UŽDEGĘ ŽVAKUTES ANT AUKŲ KAPŲ IR SKAITĖ JŲ VARDUS MEDINĖJE SINAGOGOJE.

Lietuvos žydų genocido diena – šalies atmintinų dienų sąrašas. Ar įmanoma nustatyti tikslų aukų skaičių? Sakoma, tūstančius gali nužudyti ir du ginkluoti automatai, o išgelbėti vieną žmogų reikėjo nepaprastos drąsos ir rizikos... Tačiau netrūko Pasaulio teisuolių, gelbėjusių žydus Holokausto metu.

Šiandieną Pakruojyje nebeliko išgyvenusiųjų skaudžią patirtį. Vieškeliu link Morkakalnio aukų kapų kasmet traukia jaunimas. Pernai Pakruojo „Žemynos“ pagrindinės mokyklos mokiniai nešė lauko rieduliukus su žydiškais vardais. Šiomet moksleivių ir gyvų atminties pamoką vedusiųjų istorikų – Vidos Kleintaitės bei Juozo Védaro delnus šildė žvakutės.

Praėjo daug laiko – jaunoji karta tik iš vadovėlių, iš kino filmų, gal dar iš senelių prisiminimų aiškinasi Antrojo pasaulinio karo puslapius. Valandėlei stabtelėję prie Holokausto aukų atminimo akmens, žemyniečiai perskaitė ne tik skaičius, reiškiančius tragediją. Ją suvokti padėjo ne vien istorijos mokytojos Vidos Kleintaitės pasakojimas, bet ir Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus vedėjos Birutės Vanagienės, rajono mero Sauliaus Gegiecko, administracijos direktorės Erikos Kižienės, Pakruojo seniūno Sauliaus Margio apmąstymai. Ką reiškia Holokaustas šiandieną, moksleiviams nelengva nusakyti. Tačiau visų širdys ėmė smarkiau plakti – myriop buvo siunčiami ir vaikai... Kodėl sušaudyti varomi žydai nespriešino? Milijonai šalyje gyvenančios tautos išduoda, nes jie gimė...žydais.

Pakruojo medinėje sinagogoje skambėjo Kultūros centro muzikos virtuozo Gintauto Gvazdausko atliekamos žydų melodijos. Kol mergaitės ir berniukai ėjo į sceną, jų žingsniu lydėjo širdį veriantys skaitmeninio instrumento garsai. Šimtus Holokausto aukų vardus kartojo žemyniečiai.

AUTORĖS nuotraukoje: medinėje sinagogoje skaitomų Šiaulių gete žuvusiųjų ir Pakruojyje gyvenusiųjų žydų vardų ir pavardžių klausėsi ir rašytoja Nessia Safransky, džiaugdamasi pakruojiečių pagalba žydų istorijai

Už tragiškiausios tautos istorijos atmintį pakruojiečiams dėkojo Šiaulių apskrities žydų bendruomenės pirmininkas Sania Kerbelis. Holokausto aukų atminimo renginyje dalyvavusi rašytoja Nessia Safransky grožėjosi Medine sinagoga – ypatingu žydų kultūros paveldu, vil-damasi, kad pakruojiečiai supras žydų praeitį ir mokės ją pristatyti... Viešnia iš Filadelfijos susipažino su eksponatais, pasakojančiais apie rajone gyvenusių žydų istoriją, kultūrą, veiklą... Tai domino ir su rašytoja atvykusį architektą John Fugelso.

Perskaitę Šiaulių gete žuvusiųjų ir Pakruojyje gyvenusiųjų žydų vardus ir pavardes, susirinkusieji žiūrėjo dokumentinę juostą „Dėdė Chackelis“. Lietuvių ir žydų artumą Pakruojyje tęsė kelionė po štetlą į Valentiną Aleksejūnaitės pasakojimas.

... Ženkliai ant akmens ar žodžiai popieriuje – tūkstančių žmonių – brolių, seserų, tėvų, senelių, ant kurių krūtininių švietė geltona žvaigždė. Holokaustas – vienas iš tragiškiausių puslapių Lietuvos istorijoje. Ją žinoti – didžiausia žmogaus pergalė.

N. NILYTĖ

SPARNUOTA ŽINUTĖ EUROPAI

Pašvitinio pagrindinėje mokykloje Europos kalbų dieną organizuotas dailios rašysenos, vertimo ir iliustracijų konkursas 5-10 klasių mokiniams „Sparnuota žinutė Europai“.

Pradinių klasių mokiniai ir jų mokytojos iliustravo J. Marcinkevičiaus, J. Degutytes, Pr. Raščiaus eilėraščius apie Lietuvą. Konkurse atkreiptas mokinių dėmesys į kalbų mokymosi svarbą, motyvaciją, pagarbą gimtajai kalbai bei visoms Europoje, pasaulyje vartojamoms kalboms, vertimo, rašymo, viešojo kalbėjimo, kūrybiškumo įgūdžiams. Pateikti įdomūs faktai, dešimtukas apie labiausiai paplitusias užsienio kalbas pasaulyje, daugiausiai vartojama ES, gimtosios kalbos paplitimą. Dešimtokė G. Martinaitytė, anglų kalba komentavo įžymių žmonių citatas apie mokymąsi, įvardino galimybes, žmonėms, mokantiems užsienio kalbas. Devintokė A. Uogintaitė pristatė sukurta filmą apie mokymąsi.

Įteikti garbės ir padėkos raštai 15 konkurso nugalėtojų už dailiausią rašyseną, sėkmingiausią vertimą, gražiausią iliustraciją, nominacijos skirtos už kūrybiškumą, atsakingą požiūrį mokantis kalbų. Nugalėtojai fotografavosi mokyklos fojė erdvinės kompozicijos fone. Pasirinktas simbolis – popieriniai lėktuvėliai, „nešantys“ ant savo sparnų iliustruotą žinutę Europai apie Lietuvą, švenčiančią savo šimtmetį.

Gitana MARCINKEVIČIENĖ,
Pašvitinio pagrindines mokyklos angli kalbos mokytoja

AUTORĖS nuotr.: konkurso nugalėtojai su lietuviu kalbos mokytoja I. Kuropatkiniene